

3. Op de overlijdensdatum van erflaatster (in 2011), was op de schuldig gebleven bedragen nog niets afgelost.

4. Tot de nalatenschap van erflaatster behoren onder meer een boerderij en percelen cultuurgrond. In de aangifte erfbelasting zijn de schuldig gebleven bedragen opgenomen als schulden van erflaatster en in mindering gebracht op de nalatenschap.

5. Verweerder heeft bij het vaststellen van de aanslag die schulden niet als zodanig in aanmerking genomen, omdat volgens hem de schenkingen de strekking hebben dat zij pas na het overlijden van erflaatster zouden worden uitgevoerd. Hij baseert dit op het feit dat erflaatster tijdens leven niets heeft afgelost en ook niet kon aflossen, omdat zij over relatief weinig liquide middelen beschikte.

6. Op grond van art. 7:177 lid 1 BW vervalt een schenking met het overlijden van de schenker voor zover die schenking de strekking heeft dat zij pas na het overlijden van de schenker zal worden uitgevoerd, tenzij de schenking door de schenker persoonlijk is aangegaan en van de schenking een notariële akte is opge maakt.

7. Nu eiser het bedrag van de nalatenschap wenst te verminderen met de schuldig gebleven bedragen, rust op hem de bewijslast om, tegenover het gemotiveerde standpunt van verweerder, aannemelijk te maken dat de schenkingen niet de strekking hadden om pas na het overlijden van erflaatster te worden uitgevoerd. Eiser stelt daartoe dat erflaatster de bedoeling had om de boerderij en de cultuurgrond te verkopen en daarmee de schuldig gebleven bedragen bij leven af te lossen. Ter zitting heeft eiser verklaard dat een aantal van de kinderen plannen had om de grond van erflaatster over te nemen en te ontwikkelen. Door de economische crisis, het gebrek aan concrete plannen bij de kinderen en het plotse linge overlijden van erflaatster, heeft de verkoop bij leven van erflaatster niet meer kunnen plaatsvinden. Voorts wijst eiser er op dat de kinderen het recht hadden om de schuldig gebleven bedragen direct op te eisen.

8. Naar het oordeel van de rechtbank is eiser daarmee niet in de op hem rustende bewijslast geslaagd. In de onder 2 genoemde aktes kan hiervoor geen steun worden gevonden, omdat daaruit niet de bedoeling blijkt om de boerderij en cultuurgrond te verkopen en met de verkoopopbrengst daarvan de schuldig gebleven bedragen af te lossen. Gezien de directe opeisbaarheid van de vorderingen en het door eiser ter zitting bevestigde feit dat erflaatster niet over liquide middelen beschikte en dus in feite geen mogelijkheden had om de schulden te voldoen, zou het in de rede hebben gelegen daarover in de akte iets op te nemen. Verder heeft eiser geen stukken overgelegd waaruit

blijkt dat erflaatster na de eerste schenkingen in 2008 daadwerkelijk gepoogd heeft om de boerderij en de cultuurgrond te verkopen, hetzij aan derden hetzij aan een of meer van de kinderen. De enkele stelling van eiser dat een perceel grond bij de woning van erflaatster te koop heeft gestaan, is onvoldoende. Evenmin kan uit het feit dat erflaatster in 2011 een deel van de cultuurgrond heeft verkocht, worden afgeleid dat het de bedoeling was om de schuldig gebleven bedragen bij leven af te lossen. De opbrengst van deze verkoop heeft erflaatster immers niet daarvoor aangewend, maar heeft zij gebruikt voor de aflossing van consumptieve schulden, de betaling van rente over de schuldigerkenningen en om haar banksaldi aan te vullen. Tot slot heeft de rechtbank mede in aanmerking genomen dat in de schenkingsaktes is opgenomen dat erflaatster de mogelijkheid had om de schenkingen te allen tijde te herroepen zonder enige opgaaf van reden.

9. Eiser heeft geen afzonderlijke gronden ingediend tegen de berekening van de heffingsrente. Niet gebleken is dat de heffingsrente ten onrechte of tot een te hoog bedrag is berekend.

10. Gelet op het bovenstaande is het beroep ongegrond verklaard.

11. De rechtbank ziet geen aanleiding voor een proceskostenveroordeling.

RN 2016/20

KAMER VOOR HET NOTARIAAT AMSTERDAM

26 november 2015, nr. 587235/NT15-24 B

(Mrs. N.C.H. Blankevoort, J.J. Dijk, E.H. Huisman, J.P. van Harseler, P.J. van Veen)

Art. 99 Wna; art. 18 Verordening beroeps- en gedragsregels

ECLI:NL:TNORAMS:2015:34

Partijadviseur. Kantoorgenoot. Advocaat.

Hoe moet een notaris handelen als een kantoorgenoot van de notaris als partijadviseur is opgetreden?

Klaagster en Y zijn in het kader van de beëindiging van een geschil bij de Ondernemingskamer overeengekomen dat klagster haar aandelen in X overdraagt aan Y en dat Y een notaris aanwijst ten overstaan van wie de overdracht zal plaatsvinden. In de door de notaris opgestelde conceptakte is opgenomen dat partijen er mee bekend zijn dat een kantoorgenoot van de notaris als advocaat van Y is opgetreden en dat partijen de notaris toestemming geven de akte te passeren. Klaagster heeft, bij monde van haar raadsman, daartegen niet meteen geprotesteerd. Dat gebeurde pas maanden later nadat eerst over de-

tails, waaronder de taal van de akte, was gecorrespondeerd. Klaagster heeft geweigerd mee te werken aan de overdracht en een klacht tegen de notaris en het kantoor ingediend. De notaris heeft zich direct teruggetrokken nadat de bezwaren geuit waren door klaagster. Klaagster is in kort geding veroordeeld tot medewerking aan de overdracht.

KvN: Vast is komen te staan dat de notaris de conceptakte en (concept-)volmacht aan de raadsman van klaagster heeft toegezonden, maar nadien geen werkzaamheden meer heeft verricht. Nu de notaris genoemde stukken in concept aan de raadsman van klaagster heeft toegezonden, kan dit naar het oordeel van de Kamer worden beschouwd als een verzoek om instemming van klaagster met de inhoud daarvan. Klaagster heeft echter pas na vier maanden kenbaar gemaakt dat zij de voorkeur gaf aan een geheel andere notaris. Vervolgens heeft de notaris geen werkzaamheden meer verricht. Hierdoor acht de Kamer het handelen van de notaris niet klachtwaardig. Ten aanzien van het tweede klachtonderdeel overweegt de kamer als volgt. Onderhavig klachtonderdeel ziet op het verwijt dat het kantoor waaraan de notaris verbonden is Z, althans haar cliënt Y, heeft gedreigd met een kort geding teneinde klaagster te dwingen om akkoord te gaan met de toegezonden conceptakte. Ingevolge art. 99 Wna kunnen klachten slechts tegen notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen worden ingediend en niet tegen het kantoor waaraan de notaris verbonden is. Nu dit klachtonderdeel niet gericht is tegen de notaris, maar tegen de advocaat van Y en zijn kantoor, is dit klachtonderdeel naar het oordeel van de kamer niet-ontvankelijk.

Zie ook:

- Kamer van Toezicht over de notarissen en kandidaat-notarissen 's-Hertogenbosch 16 maart 2015, RN 2015/49;
- P.H.M. Gerver, 'Onafhankelijke notaris dreigt te verdwijnen', NRC Handelsblad 22 januari 2002;
- R.C. Gisolf, 'Notaris moet klare wijn schenken', NRC Handelsblad 28 januari 2002;
- P.P. de Quay, 'Notaris kan goed ook partijadviseur zijn', NRC Handelsblad 22 januari 2002;
- J.C.H. Melis, *De Notariswet*, Deventer: Kluwer 2012, p. 383-384.

Zie anders:

- Kamer van Toezicht Leeuwarden 18 mei 2009, ECLI:NL:TNOKLEE:2009:YC0298.

Wenk:

Een kantoorgenoot van de notaris, die als advocaat aan hetzelfde kantoor was ver-

bonden als de notaris, had een cliënt bijgestaan in een ondernemingsrechtelijk geschil. Dat had geresulteerd in een schikking, die – kort gezegd – inhield dat de wederpartij, hierna: 'klaagster', al haar aandelen zou overgedragen aan de betreffende cliënt. De cliënt, hierna: Y, mocht op grond van de bereikte regeling de notaris aanwijzen die de overdracht zou verzorgen. De cliënt wees vervolgens een notaris van het kantoor van zijn advocaat aan om de schikking uit te werken in een concept(leverings)akte.

Op zich is dat laatste niet ontoelaatbaar. Het ging vervolgens om de vraag of sprake was van overtreding van art. 18 lid 2 Verordening beroeps- en gedragsregels. Dit artikel luidt als volgt:

“De notaris passeert geen akten bij de totstandkoming waarvan hij of een kantoorgenoot als partijadviseur van een van de partijen betrokken is geweest, tenzij alle betrokkenen daarmee instemmen op grond van aan hen vooraf verstrekte informatie.”

Uit de Toelichting hierop van 22 juni 2011 blijkt:

“(…) Onder het passeren van een akte moet hier mede worden verstaan het als notaris behandelen van een zaak (...), of als partijadviseur behandelen. Ook de voorbereiding van een akte valt hieronder, (...)”

Vast was komen te staan dat de notaris de conceptakte en (concept-)volmacht aan de raadsman van klaagster had toegezonden, maar nadien geen werkzaamheden meer had verricht. De raadsman van klaagster had bovendien niet meteen geprotesteerd tegen de betrokkenheid van de notaris. Dat gebeurde pas maanden later, nadat eerst over andere details, waaronder de taal van de akte, was gecorrespondeerd. Nu de notaris de stukken in concept aan de raadsman van klaagster had toegezonden, kon dit naar het oordeel van de Kamer worden beschouwd als een verzoek om instemming van klaagster met de inhoud daarvan. Omdat klaagster pas na vier maanden kenbaar had gemaakt dat zij de voorkeur gaf aan een geheel andere notaris en de notaris daarop geen werkzaamheden meer verricht, acht de Kamer het handelen van de notaris niet klachtwaardig. Dat oordeel is begrijpelijk. Dat het ook anders kan liggen, maakt de in 'Zie anders' aangeduide uitspraak duidelijk.

Dan het oordeel dat ziet op de verwijten van klaagster aan het adres van het kantoor van de notaris en daarmee – feitelijk – aan het adres van de collega-advocaat. Ingevolge art. 99 Wna kunnen klachten slechts tegen notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen worden ingediend en niet tegen het kantoor waaraan de notaris verbonden is. De Kamer komt terecht tot

die slotsom en acht de klacht dan ook ongegrond. Het is overigens wel goed om in het oog te houden dat notarissen en advocaten die samenwerken in één en hetzelfde kantoor, ieder aan eigen regels zijn verbonden. Voor de advocaat zijn die hoofdzakelijk neergelegd in de Advocatenwet en de Gedrageregels 1992.

De les die uit deze zaak kan worden getrokken is dat transparantie over de rol van de notaris en eventuele betrokkenheid van een kantoorgenoot als partijadviseur van groot belang is. Partijen kunnen vervolgens zelf de afweging maken of zij dat wel of niet bezwaarlijk vinden. Het is zaak de gevolgde handelwijze goed en eenvoudig verifieerbaar vast te leggen om zodoende te voorkomen achteraf met klachten geconfronteerd te worden. Overigens is in de pers en de literatuur ('Zie ook') in het algemeen wel terughoudendheid bepleit bij het fenomeen van de 'partijnotarissen'. Deze zou zo veel mogelijk beperkt moeten blijven tot transacties tussen grote (beursgenoteerde), veelal internationaal opererende marktpartijen. Of dat in de praktijk bewaarheid wordt is echter de vraag.

Klaagster, gemachtigde,
tegen

Notaris, raadsman mr. G.P. Oosterhoff.

Kamer voor het Notariaat Amsterdam:

Het verloop van de procedure

De kamer is uitgegaan van de volgende stukken:

- klaagschrift met bijlagen van 21 mei 2015, ingekomen op 26 mei 2015;
- verweerschrift met bijlagen van 8 juli 2015, ingekomen op 8 juli 2015;
- repliek van 10 juli 2015;
- dupliek (nader verweerschrift) van 21 augustus 2015;
- brief van de raadsman van de notaris van 21 oktober 2015;
- e-mailbericht van de gemachtigde van klagster van 30 oktober 2015.

Bij de behandeling van de klacht op 13 oktober 2015 zijn verschenen: de gemachtigde van klagster en de notaris, bijgestaan door zijn raadsman mr. Oosterhoff. Partijen hebben het woord gevoerd. Ter zitting van 13 oktober 2015 heeft de voorzitter van de kamer de behandeling van de zaak twee weken aangehouden, teneinde partijen in de gelegenheid te stellen tot overeenstemming te komen en/of de klacht aan te houden dan wel in te trekken. Op 21 en 30 oktober 2015 hebben partijen de kamer bericht dat zij de zaak wensen voort te zetten en hebben zij om een beslissing van de kamer ver-

zoekt. Uitspraak is bepaald op 26 november 2015.

1. De feiten

De kamer gaat uit van de volgende voor de beoordeling van de klacht van belang zijnde feiten en omstandigheden:

a. Op 6 april 2005 is de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid opgericht met de naam van klagster. De vennootschap heeft onder andere ten doel het verrichten van management consultancy werkzaamheden en diensten, met name op commercieel gebied. Art. 13 onder 1. van de oprichtingsakte, verleden voor notaris mr. Kraayenhof te Borculo, bepaalt:

“voor de levering van een aandeel of de levering van een beperkt recht daarop is vereist een daartoe bestemde, ten overstaan van een notaris met plaats van vestiging in Nederland verleden akte waarbij de betrokkenen partij zijn.”

b. Blijkens het uittreksel van de kamer van Koophandel d.d. 11 april 2005 is (naam) (hierna: de gemachtigde) als bestuurder en enig aandeelhouder van klagster geregistreerd sedert 6 april 2005.

c. Op 22 december 2005 is de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid opgericht met de naam X B.V. (hierna: X). Deze vennootschap heeft onder andere ten doel inkoop en verkoop van ingrediënten, halffabricaten en producten voor humane en dierlijke voeding en in voorkomende situaties ook in de non-foodsector. Art. 31 onder 3. en 4. van de oprichtingsakte, verleden voor notaris mr. Kraayenhof, voornoemd, luidt:

“Bij de oprichting zijn geplaatst dertienhonderd vijftig (1.350) aandelen A en vierhonderdvijftig (450) aandelen B, in totaal vertegenwoordigende een geplaatst kapitaal van achttienduizend euro (€ 18.000). In het geplaatste kapitaal wordt deelgenomen door de privaatrechtelijke rechtspersoon Y voor dertienhonderd vijftig (1.350) aandelen A en door de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid klagster voor vierhonderdvijftig (450) aandelen B.”

d. Ter zitting van 30 oktober 2014 zijn klagster en Y ten overstaan van de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam ter beëindiging van een geschillenregelsprocedure overeengekomen dat klagster al haar aandelen in X overdraagt aan Y en dat Y een notaris aanwijst ten overstaan van wie de overdracht zal plaatsvinden.

e. Op 28 november 2014 heeft de notaris, verbonden aan het kantoor Z te (vestigingsplaats) (hierna: Z), een conceptakte (hierna: de conceptakte) tot levering van de 450 aandelen van klagster opgesteld. In de conceptakte zijn partijen als volgt aangeduid: klagster als 'the Sel-

ler', X als 'the Company' en Y als 'the Purchaser'. Art. 12.1, 12.2 en 13 van deze akte luiden:

"The Parties are aware that the undersigned civil law notary works with Z, the firm that has advised the Purchaser and the Company in this transaction. With reference to the Code of Conduct (Verordening beroeps- en gedragsregels) laid down by the Royal Notarial Professional Organisation (Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie) the Parties hereby explicitly consent to:

a. the undersigned civil law notary executing this Deed; and
 b. the Purchaser and the Company being assisted and represented by Z in relation to his Deed and any agreements that may be concluded, or disputes that may arise, in connection therewith. The person appearing has been authorised to act under three (3) powers of attorney in the form of private instruments, which will be attached to this Deed."

f. Op 1 december 2014 heeft de advocaat van Z, mr. D, aan de toenmalige raadsman van klaggster, mr. B. de Koning (hierna: mr. de Koning), geschreven:

"Onder verwijzing naar bijgaand proces verbaal van de zitting van 30 oktober 2014 inzake Y/klaggster, zend ik u bijgaand de notariële akte en de volmacht ten behoeve van de aandelenoverdracht zoals opgesteld door onze notaris. Bij deze verzoek ik u om zorg te dragen voor ondertekening van de volmacht door de gemachtigde met inachtneming van de legalisatievereisten zoals opgenomen op pagina 2 van de volmacht vóór 10 december aanstaande. Tevens ontvangen wij graag vóór 10 december 2014 akkoord van de gemachtigde op bijgaande akte en te zijner tijd bevestiging van ontvangst van het bedrag van € 1 als koopprijs voor de over te dragen aandelen. Zou u berichten ten aanzien van deze aandelenoverdracht tevens willen richten aan onze kandidaat-notaris (naam) (cc in deze email)?"

g. Op 1 december 2014 heeft de gemachtigde aan mr. D geschreven:

"(...) Meerdere keren heb ik gepoogd bij u duidelijk te maken dat we te maken hebben met een Nederlandse BV, in Nederland gevestigd en volgens Nederlands recht opgericht. Ik verzoek u dan ook dringend voor alle correspondentie, dus ook die inzake aandelenoverdracht, uitsluitend de Nederlandse taal te gebruiken."

h. Op 3 december 2014 heeft de kandidaat-notaris mr. (naam) voornoemd (hierna: de kandidaat-notaris) aan de raadsman van klaggster geschreven: '

"Naar aanleiding van onderstaande e-mail, hebben wij begrepen dat het de voorkeur heeft om de akte van koop, verkoop en leve-

ring van aandelen in het kapitaal van X (de 'Vennootschap') in het Nederlands te laten passeren en tevens een Nederlandstalige volmacht namens klaggster af te laten geven. Dit is uiteraard geen probleem en in dat kader treft u hierbij de volgende documenten aan:

– Concept van de notariële akte van koop, verkoop en levering van 450 gewone aandelen in het kapitaal van de Vennootschap; en

– de Volmacht namens klaggster, op basis waarvan de hiervoor genoemde akte uiteindelijk gepasseerd kan worden. (...) Vriendelijk zou ik u willen verzoeken om de volmacht te laten ondertekenen door de gemachtigde en zijn handtekening te laten legaliseren door een Nederlandse notaris. (...)"

i. Op 12 januari 2015 (14: 17 uur) heeft de gemachtigde daarop geantwoord:

"Het is niet mijn bedoeling u, of wie dan ook te machtigen om de aandelenoverdracht van klaggster aan Y voor mij te regelen. Ik verzoek u mij de stukken die hierop betrekking hebben toe te sturen. Na bestudering hiervan zal ik contact met u opnemen wanneer de ondertekening plaats kan vinden."

j. Op diezelfde dag heeft de kandidaat-notaris de conceptakte aan de gemachtigde toegezonden.

k. Op 14 januari 2015 heeft de gemachtigde de kandidaat-notaris bericht dat hij niet akkoord was met de conceptakte en dat hij geen volmacht namens klaggster wenste te af te geven.

l. Diezelfde dag heeft de kandidaat-notaris aan de gemachtigde geschreven:

"Dank voor uw opmerking. De akte is conform uw verzoek aangepast. Uit het concept blijkt nu dat u in persoon namens klaggster zal gaan verschijnen bij het passeren van de akte. (...)"

m. Op 1 maart 2015 heeft de gemachtigde aan de kandidaat-notaris geschreven:

"(...) Mede naar aanleiding van art. 12 uit uw conceptoverdrachtsnota: Aangezien er een ernstig geschil bestaat tussen klaggster en Y en Z zich daarbij zeer partijdig heeft betoond, geef ik de voorkeur aan een absoluut neutrale notaris in deze. Dit ook met het oog op de zorgplicht van de notaris, onder meer inhoudende de taak om er voor te zorgen dat beide cliënten voldoende worden geïnformeerd over de consequenties van de voorgenomen transactie, mede gezien in het kader van de in de akte gekozen bewoordingen. Reden waarop ik er bezwaar tegen heb dat de overdrachtsakte verleden wordt voor of door een notaris die op enigerlei wijze, direct of indirect, zowel zakelijk als privé enige relatie met kantoor Z of

medewerkers daarvan heeft, dan wel zou kunnen hebben. Ik verzoek Y dan ook een onafhankelijk en volkomen neutrale notaris te kiezen die bereid is om mij de hierboven bedoelde uitleg te geven voor dat de akte bij hem verleden wordt.”

n. Op 3 maart 2015 heeft de kandidaat-notaris aan de gemachtigde bericht:

“(…) Het is spijtig om te vernemen dat u van mening bent dat wij ons als notaris hierin partijdig opstellen/hebben opgesteld. Wat ons betreft zijn wij in staat om u van voldoende (onpartijdig) advies en informatie te voorzien, maar respecteren uiteraard uw visie. Is het voor u akkoord dat wij aan D doorgeven dat het uw voorkeur heeft om de akte bij een ander kantoor te passeren, zodat zij hier nader met u (of uw advocaat) contact over kan opnemen? Wij zullen hier immers verder geen rol meer bij spelen. (...)”

o. Vervolgens heeft de gemachtigde aan mr. D geschreven:

“(…) Ik ben bereid de aandelen over te dragen. U kunt daarbij aangeven welke notaris de akte zal doen passeren. Het enige dat ik eis is dat die notaris geen enkele binding met Z heeft. Ten overvloede wijs ik u erop dat ik een aanvulling wens in het concept waarin duidelijk vermeldt staat dat de rechten die klagster als aandeelhouder ook na de overdracht van de aandelen gewaarborgd blijven zoals in de zitting van ondernemingskamer op 30 oktober 2014 expliciet is uitgesproken.”

p. Op 25 maart 2015 heeft mr. D aan de gemachtigde geantwoord:

“Zoals bij bijgaande brief van gisteren en email van heden toegelicht (zie bijgaand) opereren de notarissen conform de wet onafhankelijk van de advocaten van Z. De akte van koop, verkoop en levering van alle aandelen die klagster houdt in X aan Y is opgesteld geheel conform de schikking bereikt ten overstaan van de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam op 30 oktober 2014 (‘Schikking’) en bevat de gebruikelijke bepalingen en bedingen tot overdracht van de aandelen. Uw verzoek om een andere dan de door Y aangewezen notaris dient geen doel, anders dan het creëren van onnodige verdere vertraging. Een verzoek tot bevestiging dat de overdracht van de aandelen op geen enkele wijze de belangen van klagster kan schaden dient evenmin enig belang. Na overdracht van de aandelen zal klagster niet langer aandeelhouder van X zijn en kan van een schaden van de belangen van klagster geen sprake zijn. Ter zitting van 30 oktober 2014 is overigens niet overeengekomen dat de overdracht van de aandelen op geen enkele wijze de belangen

van klagster kan schaden, zoals u stelt. Wat wel in de Schikking overeen is gekomen is

i. dat partijen over en weer het recht houden om vorderingen in te stellen met betrekking tot de feiten die in de geschillenregelingsprocedure aan de orde zijn gesteld, en daartegen verweer te voeren, en

ii. dat Y in de aanhangige enquêteprocedure niet het verweer zal voeren dat klagster geen aandeelhouder is (zie p. 3 van bijgaande een kopie van het proces-verbaal). Deze afspraken zien niet op de overdracht van de aandelen en kunnen in die zin ook geen onderdeel uitmaken van de notariële akte van koop, verkoop en levering van de aandelen. (...) Y zal het kort geding zoals aangekondigd voortzetten en verzoekt om uiterlijk morgen opgave te doen van de verhandeldata aan de zijde van klagster.”

q. Op 25 maart 2015 heeft de gemachtigde daarop geantwoord dat hij bereid is de aandelen over te dragen maar het contract niet zal ondertekenen vanwege de clausule genoemd onder 12.1 en 12.2 van onderhavige conceptakte.

r. Vervolgens heeft mr. D aan de gemachtigde geschreven:

“(…) In de akte dient op grond van art. 18 Verordening beroeps- en gedragsregels van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie opgenomen te worden dat Partijen ermee stemmen dat de Koper en de Vennootschap kunnen worden bijgestaan en vertegenwoordigd door Z met betrekking tot deze Akte en enige in verband daarmee te sluiten overeenkomsten of te rijzen conflicten. Uit uw onderstaand bericht kan Y niet anders opmaken, dan dat u geen gehoor zal geven aan de sommaties (...) om een afspraak te maken om uiterlijk dinsdag 7 april 2015 ten kantore van Z te (vestigingsplaats) (...) te verschijnen om de akte te laten passeren, en om *vandaag 31 maart 2015 vóór 17u* aan mij per email opgave te doen van de bankgegevens van klagster ter overboeking van € 1 kandidaat-notaris Mr. (naam) deze ontvangst te bevestigen. (...)”

s. Op 8 april 2015 heeft Y klagster gedagvaard in kort geding teneinde:

“primair: op de voet van art. 3: 300 BW te bepalen dat het te dezen te wijzen vonnis dezelfde kracht heeft als een in wettelijke vorm opgemaakte notariële akte van koop, verkoop en levering van alle door klagster gehouden aandelen in X aan Y; subsidiair: klagster te veroordelen na betekening van het te dezen te wijzen vonnis te verschijnen ten overstaan van (de notaris) of diens waarnemer of één der andere notarissen aan het kantoor van Z (...), teneinde alsdan aldaar mede te werken aan het passeren van de akte van koop, verkoop en le-

vering van alle door klaagster gehouden aandelen in X aan Y, (...) en te bepalen dat, indien klaagster niet aan deze veroordeling voldoet, op de voet van art. 3:300 BW te bepalen dat het te dezen te wijzen vonnis dezelfde kracht heeft als een in wettelijke vorm opgemaakte notariële akte van koop, verkoop en levering van alle door klaagster gehouden aandelen in X aan Y; (...)"

t. De zitting in kort geding heeft plaatsgevonden op 17 april 2015 bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Gelderland, locatie Zutphen.

u. Op 20 april 2015 om 14:19 uur heeft de gemachtigde aan mr. D geschreven:

"Bij dezen laat ik u weten dat ik onder protest zal meewerken aan de levering van de aandelen via het notariškantoor Z en dat ik de akte dus daar zal ondertekenen. De kosten van € 1600 zal ik na ontvangst van een factuur aan u overmaken. U kunt dan ook het kort geding intrekken. Een kopie van dit bericht verzond ik heden aan de rechtbank Zutphen."

v. Daarop heeft mr. D op 21 april 2015 om 11:11 uur geantwoord:

"Dank voor uw email. Y begrijpt dat de door haar aangewezen notaris (de notaris) zich in een lastige positie bevindt doordat u een klacht tegen hem heeft ingediend. Y acht het – mede tegen die achtergrond – opportuun om niet nader met u in schikkingsonderhandelingen te treden en zij zal het vonnis van de Voorzieningenrechter afwachten.

w. In antwoord daarop heeft de gemachtigde op 21 april 2015 om 18:08 uur aan mr. D geschreven:

"(...) Tijdens de zitting vorige week woensdag heeft u expliciet gezegd dat u volmacht had om namens uw cliënt de onderhandelingen te voeren om tot een schikking te komen. Vervolgens zijn wij 'de gang opgegaan' en u gaf daarbij duidelijk aan, in aanwezigheid van uw collega, dat u het kort geding zou intrekken als ik bereid was de akte waarover het kort geding ging te laten passeren bij de afdeling notariaat van Z en dat ik € 1600 moest betalen als tegemoetkoming in de reeds door u gemaakte kosten. In de rechtszaal is dit besproken en ik heb expliciet de tijd gekregen om te reageren tot uiterlijk maandag 20 april om tot 17 uur. In mijn email van maandag 20 april, verzonden om 14.19 heb ik u bericht dat ik akkoord ga met uw eis en dat het kort geding derhalve ingetrokken kan worden door u. U vermeldt in uw email van vandaag dat uw cliënt niet nader in schikkingsonderhandelingen wilt treden. Dit is ook niet nodig omdat u als gevolmachtigde van uw cliënt een verplichting bent aangegaan en daar houd ik u aan. (...)

Gaarne verneem ik uw bericht van intrekking van het kort geding in dezen. (...)"

x. In reactie daarop heeft mr. D op 23 april 2015 aan de gemachtigde geschreven:

"Uw bericht overtuigt Y niet. Zoals vermeld zal Y het vonnis van de Voorzieningenrechter afwachten."

y. Bij vonnis van 29 april 2015 heeft de voorzieningenrechter bepaald dat het vonnis dezelfde kracht heeft als een in wettelijke vorm opgemaakte notariële akte van koop, verkoop en levering van alle door klaagster gehouden aandelen in X aan Y en klaagster veroordeeld in de proceskosten.

2. *De klacht*

2.1 Met het eerste klachtonderdeel verwijt klaagster Z dat zij nimmer heeft geverifieerd of klaagster haar instemming wilde verlenen aan het verrichten van de betreffende notariële diensten van de notaris. Klaagster verwijt meer in het bijzonder de notaris dat hij zonder voorafgaande toestemming als partijnotaris van Y heeft gehandeld door klaagster de conceptakte en de daarbij behorende (concept)volmacht toe te zenden. Klaagster verwijst daartoe naar art. 19-22 Verordening beroeps- en gedragsregels 2011 (hierna: Vbg 2011).

2.2 Het tweede klachtonderdeel ziet op het verwijt van klaagster dat Z heeft getracht klaagster ertoe te bewegen akkoord te gaan met de aangepaste conceptakte door te dreigen met een kortgedingprocedure.

Het instellen van de vordering in kort geding is – volgens klaagster – onzorgvuldig en onrechtmatig. Z had in plaats daarvan behoren te berusten in de weigering van klaagster om de conceptakte te ondertekenen, aldus klaagster. Bovendien hadden de gemachtigde en mr. D een schikking getroffen over het alsnog passeren van de conceptakte en heeft Z desalniettemin vonnis in kort geding gevraagd. Z heeft derhalve opzettelijk en bewust in strijd met de wet en derhalve onrechtmatig jegens klaagster gehandeld, aldus klaagster.

Z had hetzij als notaris kunnen optreden en zich dan als advocaat van Y moeten terugtrekken, hetzij haar opdracht tot het verrichten van notariële werkzaamheden moeten teruggeven en dan als advocaat van Y kunnen blijven optreden. Z heeft derhalve de gedragsregels van art. 19 Vbg 2011 en art. 7 Gedragsregels 1992 omzeild en daarmee klachtwaardig gehandeld, aldus klaagster.

2.3 Ten slotte verwijt klaagster Z absurd hoge declaraties in rekening te brengen.

3. *Het verweer*

3.1 De notaris heeft zich als volgt verweerd.

De notaris mocht er in eerste instantie op rekenen dat instemming van klaagster was

verleend althans zou worden verleend, omdat klaagster in de schikking van 30 oktober 2014 ermee had ingestemd dat Y de notaris zou aanwijzen. Klaagster (of de gemachtigde van klaagster) heeft toen ook niet verzocht om een niet aan Z verbonden notaris voor het passeren van de akte.

Op grond daarvan heeft de notaris een conceptakte opgesteld zonder vooraf om (bevestiging van) instemming te verzoeken, terwijl (bevestiging van) de instemming in het concept werd opgenomen met het oog op art. 18 lid 2 Vbg. De notaris betoogt verder dat het toezenden van de concepten op 28 november 2014 in feite kan worden beschouwd als een verzoek om instemming van klaagster. Daarop volgde enige correspondentie over de taal van de akte en het bij volmacht verschijnen. Deze correspondentie kon overigens gelden als impliciete instemming van klaagster, aldus de notaris.

Tot de datum van genoemde zitting heeft de notaris geen betrokkenheid bij de zaak gehad. Duidelijk is dat de notaris geen akte heeft verleden. De werkzaamheden die wel zijn verricht zijn van zodanig ondergeschikte aard dat het separaat daarvoor vooraf vragen van instemming niet is vereist. De notaris had partijen ook (nog) niet geadviseerd over enig aspect van de overdracht; waarbij partijen overigens ieder over eigen advocaten beschikten.

Op 3 maart 2015 is namens de notaris aan de gemachtigde van klaagster bericht dat diens verzoek werd gerespecteerd en gevraagd of zij deze keuze aan de advocaat van Y kon melden zodat contact kon worden opgenomen over het passeren van de akte door een notaris van een ander kantoor. De notaris heeft na 3 maart 2015 geen werkzaamheden meer verricht om de overdracht te bewerkstelligen en hij heeft klaagster ook geen werkzaamheden in rekening gebracht.

Gelet op het voorgaande is geen sprake van schending van art. 18 lid 2 Vbg en dient dit klachtonderdeel ongegrond te worden geacht, aldus de notaris.

3.2 Voor zover klaagster met haar klacht Z verwijt dat zij klaagster door het entameren van een kort geding heeft geprobeerd te dwingen instemming te verlenen, is de klacht niet tegen de notaris gericht, en is klaagster derhalve niet-ontvankelijk.

Voor zover klaagster het de notaris verwijt dat hij zich had dienen terug te trekken, betoogt de notaris dat door hem nog geen relevante werkzaamheden waren verricht, zodat van werkelijk terugtrekken (nog) geen sprake kon zijn. Bovendien heeft de notaris na het moment dat duidelijk was dat instemming werd ingetrokken, althans niet werd verleend, geen werkzaamheden verricht om de overdracht te bewerkstelligen of de akte te passeren en

voorts aangestuurd op het benaderen van een notaris van een ander kantoor.

Met betrekking tot de klacht dat ondanks de schikkingsonderhandelingen tijdens en na het kort geding van 17 april 2015 door Z vonnis werd gevraagd, voert de notaris aan dat een dag na de zitting bleek dat (de gemachtigde van) klaagster een klacht tegen de notaris aan de kamer voor het notariaat had toegezonden alsmede dat (de gemachtigde van) klaagster reeds eerder had verklaard slechts onder protest mee te werken aan het passeren van de akte. Dit heeft er toe geleid dat Y er vervolgens van afzag de rechtbank te berichten dat vonnis achterwege kon blijven.

Ook dit klachtonderdeel, voor zover ontvankelijk, dient derhalve ongegrond te worden verklaard, aldus de notaris.

3.3 Met betrekking tot het derde klachtonderdeel betoogt de notaris dat Y en klaagster in de schikking overeen zijn gekomen dat Y de kosten van de notaris draagt. Mitsdien heeft klaagster geen belang bij dit klachtonderdeel en is zij derhalve niet-ontvankelijk. Overigens is deze stelling van klaagster dat de notaris absurd hoge bedragen declareert niet althans onvoldoende onderbouwd en derhalve ongegrond, aldus de notaris.

3.4 Voor zover de kamer de klacht gegrond zou beoordelen en een eventuele maatregel zou opleggen, verzoekt de notaris in overweging te nemen dat hij een blanco tuchtrechtelijk verleden heeft.

5. De beoordeling

5.1 Ingevolge art. 93 lid 1 Wna zijn notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen aan tuchterspraak onderworpen ter zake van handelen of nalaten in strijd met hetzij enige bij of krachtens deze wet gegeven bepaling, hetzij met de zorg die zij als notaris, toegevoegd notaris of kandidaat-notaris behoren te betrachten ten opzichte van degenen te wier behoeve zij optreden en ter zake van handelen of nalaten dat een behoorlijk notaris, toegevoegd notaris of kandidaat-notaris zodanig werkzaam zijn, blijven aan de tuchterspraak onderworpen ter zake van enig in het eerste lid bedoeld handelen of nalaten gedurende de tijd dat zij als zodanig werkzaam waren.

5.2 Ten aanzien van het eerste klachtonderdeel overweegt de kamer als volgt.

Op 28 november 2014 heeft de notaris de conceptakte en de (concept-)volmacht opgesteld en op 1 december 2014 heeft mr. D deze stukken aan mr. de Koning per email toegezonden. In de daaropvolgende e-mailberichten van 1 december 2014, 12, 14 en 19 januari 2015 heeft de gemachtigde gereageerd op deze stukken maar daarbij niet aan de notaris laten weten dat hij bezwaren had tegen de notaris. Pas

op 1 maart 2015 heeft de gemachtigde de kandidaat-notaris medegegeeld dat hij de notaris partijdigheid verweet en de voorkeur gaf aan een neutrale notaris die niet op enigerlei wijze verbonden was aan Z.

Ter zitting van 13 oktober 2015 heeft de gemachtigde verklaard dat zijn bezwaar er met name op ziet dat de notaris en de advoc(a) at(en) van Y aan hetzelfde kantoor – Z – verbonden zijn. De gemachtigde heeft daarbij verklaard dat hij het kantoor en de notaris dan ook als één entiteit beschouwt en dat volgens hem dan ook geen sprake kan zijn van een onpartijdige notaris indien de notaris onderhavige conceptakte zou passeren.

Daartegen heeft de notaris ter zitting aangevoerd dat in de schikking van 30 oktober 2014 nu juist tussen partijen was overeengekomen dat een door Y gekozen notaris de akte van levering zou opmaken en verlijden.

De kamer beschouwt het beroep van klaagster op art. 19-22 Vbg als een kennelijk beroep op art. 18 e.v. Vbg, aangezien deze artikelen zijn gewijzigd op 26 september 2012 en de huidige Verordening beroeps- en gedragsregels in werking is getreden op 6 januari 2013. Art. 18 lid 2 Vbg luidt als volgt:

“De notaris passeert geen akten bij de totstandkoming waarvan hij of een kantoorgeenoot als partijadviseur van een van de partijen betrokken is geweest, tenzij alle betrokkenen daarmee instemmen op grond van aan hen vooraf verstrekte informatie.”

Uit de Toelichting van 22 juni 2011 blijkt:

“(…) Onder het passeren van een akte moet hier mede worden verstaan het als notaris behandelen van een zaak (...), of als partijadviseur behandelen. Ook de voorbereiding van een akte valt hieronder, (...).”

De kamer constateert dat de notaris in onderhavig geval weliswaar geen akte heeft gepasseerd, maar dat hij wel voorbereidende handelingen heeft verricht zoals het opstellen van een conceptakte en een concept volmacht.

Ter zitting heeft de gemachtigde verklaard dat hem niet van tevoren is gevraagd of hij bezwaren had tegen de notaris. Ook is ter zitting gebleken dat niet bij de gemachtigde is geverifieerd of hij akkoord was met het feit dat de conceptstukken in de Engelse taal waren opgesteld. De kamer overweegt dat het beter was geweest indien de notaris dit wel had gedaan. Daardoor zou de nu ontstane situatie wellicht zijn voorkomen. Anderzijds is komen vast te staan dat in onderhavig geval de notaris de conceptakte en (concept)volmacht aan de raadsman van klaagster heeft toegezonden maar nadien geen werkzaamheden (anders dan het aanpassen van de concepten) meer heeft verricht. Nu de notaris genoemde stukken in concept aan de raadsman van klaagster heeft toegezonden, kan dit naar het oordeel

van de kamer worden beschouwd als een verzoek om instemming van klaagster met de inhoud daarvan. Daar komt bij dat klaagster, indien zij zich met de inhoud van genoemde stukken niet kon verenigen voldoende gelegenheid heeft gehad om de notaris te laten weten dat er bezwaren waren tegen de notaris, hetgeen zij niet eerder dan op 1 maart 2015 heeft gedaan. In plaats daarvan heeft de gemachtigde van klaagster in de hierboven genoemde e-mailberichten van vóór die datum alleen gerept over de taal waarin de concepten waren opgesteld en het wel of niet bij volmacht verschijnen. Klaagster heeft echter pas na vier maanden kenbaar gemaakt dat zij de voorkeur gaf aan een geheel andere notaris. Vervolgens heeft de notaris geen werkzaamheden meer verricht in verband met de aandelenoverdracht. Hierdoor acht de kamer het handelen van de notaris niet klachtwaardig, zodat de klacht ongegrond wordt geacht.

5.3 Ten aanzien van het tweede klachtonderdeel overweegt de kamer als volgt. Onderhavig klachtonderdeel ziet op het verwijt dat Z (althans haar cliënt Y) heeft bedreigd met een kort geding teneinde klaagster te dwingen om akkoord te gaan met de toegezonden conceptakte. Ingevolge art. 99 Wna kunnen klachten slechts tegen notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen worden ingediend en niet tegen het kantoor waaraan de notaris verbonden is. Nu dit klachtonderdeel niet gericht is tegen de notaris maar tegen de advocaat van Y en zijn kantoor, is dit klachtonderdeel naar het oordeel van de kamer niet-ontvankelijk.

5.4 Ook het derde klachtonderdeel kan naar het oordeel van de kamer niet slagen nu dit klachtonderdeel zich wederom richt tegen het kantoor Z en niet tegen de notaris zelf. Voor zover dit klachtonderdeel zich mede richt tegen de notaris, kan dit klachtonderdeel evenmin slagen nu klaagster geen kosten van de notaris heeft behoeven te voldoen daar in de schikking van 30 oktober 2014 was overeengekomen dat Y de betreffende kosten zou dragen. Mitsdien heeft klaagster geen belang bij dit klachtonderdeel.

De kamer acht dit klachtonderdeel derhalve eveneens niet-ontvankelijk.

5.5 Beslist wordt als volgt.

Beslissing

De kamer voor het notariaat:

- verklaart het eerste onderdeel van de klacht ongegrond;
- verklaart de overige onderdelen van de klacht niet-ontvankelijk.